

Bruxelles, den 27. april 2006

Oversættelse i Kommissionen: Hvor står vi to år efter udvidelsen?

EU har nu i to år haft 25 medlemsstater og 20 officielle sprog og forbereder sig allerede på at modtage nye medlemsstater og sprog i 2007. De mange sprog gør EU unik i verden. Flersprogethed styrker borgernes rettigheder og EU's legitimitet og er dermed afgørende for den europæiske integrationsproces. EU vedtager lovgivning, som er direkte bindende for borgerne og virksomhederne i EU, og skal EU's politikker gennemføres korrekt og gøre en forskel ude i samfundet, så skal de også forstås. At oplysningerne er tilgængelige på de forskellige sprog, er med til at sikre dette. Alle i EU har desuden ret til og opfordres til at deltage i opbygningen af EU og skal kunne gøre det på deres eget sprog. Da de ni nye officielle sprog – estisk, lettisk, litauisk, maltesisk, polsk, slovakisk, slovensk, tjekkisk og ungarsk – skulle integreres i systemet på én gang i maj 2004, var det en helt ny opgave for Kommissionen, og dens sprog tjeneste måtte gøre brug af nye metoder for at klare de udfordringer, det førte med sig. Vi er nu over halvvejs gennem den overgangsperiode, der blev indført ved sidste udvidelse, og nye lande bliver inden længe medlem af EU. Tiden er derfor inde til at gøre status.

1. Hvem er ansvarlig for at oversætte hvad i EU-institutionerne?

EU-institutionerne – Kommissionen, Rådet, Europa-Parlamentet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg, Regionsudvalget, EF-Domstolen og Revisionsretten – har hver deres egen oversættelsestjeneste, som er ansvarlig for at oversætte de dokumenter, der udarbejdes af den pågældende institution.

Kommissionen har et større oversættelsesarbejde i kraft af sin "initiativret" i EU's lovgivningsproces og i kraft af sine kontrollerende beføjelser.

Kommissionens Generaldirektorat for Oversættelse (DGT) har ca. 2 200 ansatte. De opfylder Kommissionens behov for oversættelse og sproglig rådgivning i tilknytning til **skriftlig kommunikation af enhver art, herunder på internettet**, støtter og styrker flersprogetheden i EU og er med til at bringe EU's politikker tættere på borgerne, så EU's legitimitet, åbenhed og effektivitet øges.

Når et land bliver medlem af EU, skal EU-retten – kaldet gældende fællesskabsret – oversættes til landets sprog. Det er ca. 90 000 sider, som omfatter de traktater og den afledte ret, der er vedtaget frem til tiltrædelsestidspunktet. Landets egen regering har ansvaret for dette arbejde, mens EU-institutionerne har ansvaret for den endelige revision og offentliggørelse af oversættelserne i en særudgave af Den Europæiske Unions Tidende.

Kommissionen bistår normalt tiltrædelseslandene ved at tilbyde praktikantophold, rådgive om behov for uddannelse af oversættere og opbygge terminologiresourcer.

2. Hvordan er Generaldirektoratet for Oversættelse (DGT) opbygget?

Halvdelen af DGT's personale sidder i Bruxelles, den anden halvdel i Luxembourg. Et vist antal oversættere arbejder i DGT's lokalkontorer (kaldet antenner) i de fleste af Kommissionens repræsentationer i medlemsstaterne.

Af organisatoriske årsager er DGT opdelt efter sprog, så de officielle sprog har hver deres sprogafdeling ("departement"). Sprogafdelingerne er inddelt i kontorer, der hver især tager sig af bestemte fagområder. Et kontor har i gennemsnit 20 oversættere.

Inden for hver sprogafdeling er oversætterne specialiserede i at oversætte dokumenter om bestemte områder af Kommissionens politik: landbrug, konkurrence, finansielle og monetære spørgsmål, uddannelse og kultur, beskæftigelse, energi, miljø, eksterne forbindelser, regionalpolitik og meget mere.

Ud over de særskilte sprogafdelinger er der nu også et tværspørgligt kontor for weboversættelse. Borgerne vil derfor inden længe få adgang til basisoplysninger om EU's virksomhed på de officielle sprog på internettet.

3. Hvordan ser situationen ud to år efter udvidelsen?

Ansættelse:

DGT's oversættere for de ni nye sprog (også kaldet EU10-sprogene) sidder i Luxembourg – og i lokalkontorerne i de pågældende hovedstæder.

Ultimo april 2006 var der ansat **473 fuldtidsoversættere** til de nye sprog. Det er **94 %** af det samlede antal oversættere, der er behov for pr. sprog. Over to tredjedele af oversætterne er dog stadig ansat på tidsbegrænsede kontrakter, mens ansættelsesprocessen fortsætter.

Følgende skema giver et overblik over den aktuelle situation, efter sprog:

Antal oversættere (Luxembourg og lokalkontorer) pr. 1. april 2006

Sprogafdeling	CS	ET	HU	LT	LV	MT	PL	SK	SL	I alt
Antal	46	60	53	64	53	30	58	55	54	473

Derudover har DGT fået mulighed for at ansætte yderligere oversættere fra de nye medlemsstater som **udstationerede nationale eksperter** i begrænsede perioder. Der er i øjeblikket otte sådanne eksperter ansat som følge af en ansøgningsrunde i 2004. Ansøgningsrunden i 2005 gav 7 bekræftede ansøgninger.

Antallet af **ansatte i støttetjenesterne** (27) ligger stadig under de i alt 126, der er planlagt pr. ultimo 2006. EU-institutionerne vil derfor holde en ny fælles udvælgelsesprøve for støttepersonale medio 2006. Man er også i fuld gang med at ansætte personale på lederniveau.

DGT får også udført arbejde af **freelanceoversættere og oversættelsesbureauer**, der blev udvalgt ved udbud i 2003. Der er ca. 200 sådanne kontrahenter på listerne for de ni sprog, der kom til i 2004.

Oversættelsesstrukturerne for de ni nye sprog skal efter planen være på plads ved udgangen af 2006.

Oversættelsesproduktion:

DGT producerede i 2005 i alt 1 324 231 sider oversættelse på alle 20 officielle sprog tilsammen.

På de ni nye sprog blev der produceret i **alt 455 232 sider¹ oversættelse i 2005**, det første fulde arbejdsår. Der blev oversat ca. 52 700 sider til hvert af de nye sprog, bortset fra maltesisk (ca. 33 500)². Kravet om, at al EU-ret skal offentliggøres på alle 20 officielle sprog i Den Europæiske Unions Tidende, er blevet opfyldt siden tiltrædelsestidspunktet (med den særlige undtagelsesordning for maltesisk).

Styring af efterspørgslen:

I maj 2004 tog Kommissionen praktiske skridt – bl.a. ved at indføre en strategi til styring af efterspørgslen – for at klare integrationen af ni nye sprog.

Kommissionens tjenestegrene blev bedt om at udarbejde **kortere dokumenter** med en standardlængde på højst 15 sider for meddelelser og baggrundsdokumenter (gennemsnittet før udvidelsen var 37 sider). Dette tiltag skulle samtidig forbedre kommunikationen med borgerne ved at gøre teksterne mere enkle.

Desuden blev der opstillet **prioriteringer** for, hvilke dokumenter der skal oversættes. Højeste prioritet gives til de dokumenter, Kommissionen har en juridisk eller politisk forpligtelse til at oversætte. Det vil sige offentlige meddelelser til borgerne og virksomhederne i EU, Kommissionens egne retsakter, alle lovgivningsforslag og alle beslutninger og afgørelser om fusions-, statsstøtte- og konkurrencesager.

Strategien til styring af efterspørgslen blev taget op til fornyet vurdering i juli 2005, dvs. 15 måneder, efter den blev indført, for at evaluere, hvordan den fungerer, og drage konklusioner, især med henblik på integrationen af nye officielle sprog. Gennemgangen viste, at Kommissionen takket være strategien har været i stand til at opfylde sine traktatfæstede juridiske forpligtelser på oversættelsesområdet. Kommissionen har besluttet at **blive ved med at anvende strategien**, i hvert fald indtil ultimo 2006, med **enkelte justeringer**.

Kvalitetssikring:

DGT har et kvalitetssikringssystem, hvor dokumenterne opdeles i kategorier. Alle oversættelser, der er bestemt til offentliggørelse, revideres, hvad enten de er oversat i eller uden for DGT. Oversættelser, der alene skal bruges til orientering eller forståelse, revideres efter behov.

Oversættelseshukommelser og databaser med vigtig EU-terminologi sikrer, at der bruges en konsekvent terminologi. For EU10-sprogene og de ventede nye sprog begyndte man at opbygge disse strukturer, da gældende fællesskabsret blev oversat. Arbejdet er blevet videreført før og efter udvidelsen med støtte fra DGT.

¹ Kommissionen definerer en standardside som 1 500 tegn, ekskl. mellemrum.

² Rådet vedtog den 1. maj 2004 **efter anmodning fra de maltesiske myndigheder** en **undtagelsesordning**, der indebærer, at EU i en 3-års periode fra den 1. maj 2004 ikke behøver at offentliggøre alle retsakter på maltesisk i Den Europæiske Unions Tidende.

Uddannelse:

DGT har en tostrengt uddannelsespolitik med hensyn til udvidelsen. DGT afholder sprogkurser for sine medarbejdere for at have oversættere, der kan oversætte fra de nye til de gamle EU-sprog. De første sprogkurser i EU10-sprog blev allerede afholdt i 1998. I april 2006 var **88** oversættere fra de nuværende sprogafdelinger i gang med at lære et af de nye sprog, og **111** havde allerede fuldført et sprogkursus på alle niveauer i og kan nu oversætte fra et af de nye sprog. Derudover var **79** oversættere i gang med at lære bulgarsk, rumænsk, kroatisk og tyrkisk som forberedelse på de fremtidige udvidelser. **27** har nu gennemført alle niveauer i et af disse sprog.

Specielt for oversætterne fra de nye medlemsstater arrangerer DGT sprogkurser i de mest brugte sprog (typisk engelsk og fransk), edb-kurser og kurser i at bruge de oversættelsesværktøjer, der anvendes i DGT, og de fagområder, som Kommissionen beskæftiger sig med.

4. Hvordan forbereder Kommissionen sig på at indarbejde flere nye sprog?

Bulgarsk og rumænsk:

Der er nedsat en **taskforce for udvidelsen 2007** for at sikre, at DGT er godt forberedt på at modtage bulgarsk og rumænsk.

I februar 2005 holdt DGT møder i Bukarest og Sofia for at **drøfte de sproglige forberedelser** med de nationale myndigheder, med de instanser, der koordinerer oversættelsesarbejdet, og som har ansvaret for, at gældende fællesskabsret er oversat til rumænsk og bulgarsk på tiltrædelsestidspunktet, og med de højere læreanstalter, der uddanner professionelle oversættere, og de respektive brancheforeninger.

DGT åbnede lokalkontorer i Kommissionens delegationer i Bukarest og Sofia i 2005.

I januar 2006 ankom de første **20 rumænske og 16 bulgarske oversættere** (ansat på tidsbegrænsede kontrakter) for at forberede den infrastruktur og de oversættelsesværktøjer, der er brug for til de to sprog. **Planen er at ansætte 60 oversættere pr. sprog.** Målet er – fra tiltrædelsestidspunktet – at yde samme serviceniveau i disse to sprog, som der til den tid ydes i de ni sprog, der kom til ved udvidelsen i 2004.

I november 2005 offentliggjorde EU-institutionerne en **fælles udvælgelsesprøve** for tjenestemænd. De skriftlige prøver holdes ultimo juli, og reservelisten ventes at være opstillet i januar 2007.

Der er opstillet en reserveliste på 8 rumænske og 8 bulgarske assistenter efter en udvælgelsesprocedure for **støttepersonale**. Man regner med at begynde at ansætte medarbejdere fra listerne ultimo 2006.

Irsk:

Irsk fik status som officielt EU-sprog ved en rådsforordning i juni 2005. Der vil blive oversat til og fra irsk fra den 1. januar 2007, når forordningen træder i kraft. Der er dog indført en **undtagelsesordning** svarende til den, de maltesiske myndigheder bad om for maltesisk. Ordningen indebærer, at det i en overgangsperiode på fem år ikke er alle retsakter, der oversættes til irsk. **Det er kun forordninger, der vedtages af Europa-Parlamentet og Rådet i fællesskab, og brevveksling fra og til borgerne, der vil blive oversat.**

DGT har oprettet et **oversættelseskontor for irsk**. Til sommer 2006 påbegynder institutionerne en fælles **udvælgelsesprøve**.

Spanske regionalsprog:

I december 2005 indgik Kommissionen en administrativ aftale med Spanien om brugen af baskisk, catalansk og galicisk i Kommissionen. Aftalen er baseret på Rådets konklusioner fra juni 2005 og betyder, at et regionalsprog, der har status som officielt sprog på en del af en medlemsstats område, kan anvendes i EU-institutionerne. Den **spanske regering har udpeget et organ**, der skal tage sig af oversættelsesarbejdet fra de tre sprog til spansk og omvendt.

5. Hvor meget mangler at blive oversat af gældende fællesskabsret, og hvordan ser den aktuelle situation ud?

Det er oversættelseskontorer i Bulgarien og Rumænien, der skal oversætte al den gældende fællesskabsret, der foreligger før tiltrædelsestidspunktet, til **bulgarsk og rumænsk**. Når Kommissionens, Rådets og Europa-Parlamentets juridiske tjenester har foretaget den endelige revision, vil teksterne, efterhånden som de er færdige, blive sendt til EU's Publikationskontor, der offentliggør dem i en særudgave af Den Europæiske Unions Tidende.

Under **50 % af de dokumenter**, der udgør gældende fællesskabsret, er indtil videre blevet underkastet en endelig revision på bulgarsk og rumænsk.

Indtil teksterne er offentliggjort i Den Europæiske Unions Tidende, vil de – i en ordlyd bekræftet af Rådets og Kommissionens juridiske sprogeksperter – være tilgængelige i elektronisk format i Eur-Lex, EU's juridiske informationssystem.

Primærlovgivningen har foreligget på **irsk**, siden Irland blev medlem af EF i 1973. De irske myndigheder har ansvaret for at få oversat resten af gældende fællesskabsret til irsk.

6. Hvad koster oversættelsesarbejdet på EU's budget?

I **2003** - dvs. før udvidelsen og med en samlet befolkning på 379 millioner – beløb alle EU-institutionernes oversættelsesarbejde sig til **541 mio. EUR** om året. DGT's oversættelsesarbejde tegnede sig for 230 mio. EUR. Prisen pr. indbygger var 1,45 EUR (alle institutioner) og 0,60 EUR (Kommissionen alene) om året.

Ved udgangen af 2006, når den overgangsperiode, der blev indført ved udvidelsen i 2004, udløber, anslås alle institutionernes oversættelsesarbejde (når de er oppe i fuld drift) at beløbe sig til ca. **800 mio. EUR** om året, heraf **300 mio. EUR** for DGT. Ved en samlet befolkning på 453 millioner svarer det til en pris pr. indbygger på hhv. ca. 1,76 EUR og 0,66 EUR om året.

Udgifterne til oversættelsesarbejdet omfatter løn, social sikring, indirekte udgifter, freelanceoversættelse og driftsudgifter, men ikke de udgifter, medlemsstaterne har i forbindelse med f.eks. uddannelse af oversættere og oversættelse af gældende fællesskabsret.

Omkostningerne i forbindelse med oversættelsesarbejdet ventes at stige **ca. 30 mio. EUR** for alle EU-institutionerne, når irsk er blevet officielt EU-sprog, og Bulgarien og Rumænien er blevet medlem af EU den **1. januar 2007**.

Yderligere oplysninger:

http://europa.eu.int/comm/dgs/translation/index_en.htm

http://www.europa.eu.int/comm/education/policies/lang/languages/index_da.html